Kde je pravda!

Dějiny prý se opakují. Když před 4 roky sbíráno bylo na ubožáky trpící následkem sucha v západní Nebrasce, zavdaly sbírky příležitost k vespolnému se podezřívání a obviňování, pocházejíce nejvíce ze závisti, že se nám to až hnusilo. Očekávali jsme i letos, že se bez toho neobejde a neklamali jsme se. Když zvěděli jsme o bídě, která panuje mezi krajany některých okresů našeho státu a když zasypáni jsme byli prosbami plnými síz a nářku, zahájili jsme v listě našem sbírku ve prospěch postižených. S prvním sebraným dolarem došel nás však dopis, že ten a ten podpory nepotřebuje, že takým a takým jest darebákem a v týdnu, soudíce dle haldy vzájemných pomluv došli jsme k tomu poznání, že mnozí z oněch "bídou postižených krajanů" zasloužili by spíše hůl než podporu. Způsob, jakým jeden o druhém píše, musí vzbuditi hnus v každém poctivém člověku. Víme z přesvědčení, že mnoho jest strádajících v bídě rodin českých v Nebrasce, ale ty, které trpí nejvíce bídou, stydí se vystoupiti před veřejnost, aby nebyly potřísněny bahnem, které všelicí ti výboři po sobě hází. Z následujícího nechť utvoří si naše česká veřejnost svůj vlastní úsudek:

Boyd Co., Neb. — Výbor použije peněz zaslaných ku předplacení na Ringsmuthův "Svit," neb každý ho musí odbírati, kdo v tom žebravým spolku jest, poněvadž Ringsmuth prý pro ně zahájil žebrání v Cedar Rapidsích a za to oni musí zas odebírat Svit. Pěkný to handl, není-liž pravda? Dále už došla první zásylka a zároveň již i některý něco mouky prodal a propil. .....

Spencer, Boyd Co., Neb. — Ct. redakce Pok. Záp. Částku od Vás zaslanou na p. ..... jsme po dlouhém vyjednávání od něj obdrželi a jakým on jest, každou chvíli má jiný plán, proto opět chtěl, by jsme s tou částkou naložili jinak, tedy jsme ji dali zpět jemu, by s ní si dělal co chce. Ale on jako by chtěl míti zásluhu u někoho, tedy tu částku odevzdal a k tomu ještě částku $5, co dostal od Chicag. Hlasatele, čtyřem rodinám v Spencer precinktu, kteří mohli být zapsány na listinu chudých v Spencer precinktu, ale oni chtěli mezi nás teprve teď, po obdržení oné podpory z Rapids. Pan ..... též chtěl, by jsme je vzali na naši listinu, protož jsme to učinili a částku od Vás a od Hlasatele jsme jim navrhli, by si za ně koupili co nejvíce potřebují, neb jiného jsme již neměli, s tou výminkou, že z pšenice, kterou posílá právě p. Hambek, nebudou brát díl až co ji bude a pakli p. Hambek s tím bude souhlasit, tak jich byla většina. S tím ale nesouhlasil p. ..... Oni tedy peníze od něj vzali a vyšlou sami pro sebe Ferd. Novotného pro milodary. P. ..... zároveň na nás chtěl pšenici na semeno. Takový boháč jako on, který má půjčeno $1000 a asi $600 v hotovosti na banku, ten by se mohl stydět chtět vyžebranou pšenici, neb cokoliv jiného. Že jsme nešli k němu o radu, neb by nám snad byl půjčil na 30 procent, což on vlastně vždy s velkou chutí nedělal, aneb že jsme mu nedali poslední krávu za pár centů, bychom si z bídy veliké pomohli, byl tedy proti tomu, že jsme vyslali p. Hambeka, jak snad vám něco o tom psal, a vyslovil se, že děláme okresu hanbu, že sem Češi nepůjdou kupovat farmy (což on by vlastně rád prodal) a zatím on sám chce podporu. A to není hanba — mamona! Protož si nepřejem míti s ním cokoliv a nebylo by to hezké, aby takový mamonář měl co činit s podporou, určenou pro chudé, aby on jen dával těm, kteří se mu koří. Nyní prý se vyjádřil, že prý z podpory musíme platit freight, že on to párma řádky spraví. No, budem vidět, jak daleko to přivede! Mohl bych psát do veřejnosti o něm ve jménu několika a ještě jiné zprávy o něm podat, leč miluji pokoj, protož doufám, že jej snad docílím.

S úctou .....

Boyd Co., Neb.—Ct. redakce P.Z. Chci čtenářstvo obeznámit se zdejší krajinou, neb by se mnohý domýšlel, když ví co jest to zde za poušť, podle nynějších zpráv z našeho county, neb mnohý to líčí hůře, než se to zakládá na pravdě. Krajina tato leží mezi řekami Niobrara a Missouri a osazena byla osadníky roku 1890. Úrody byly dosti dobré až na letošní, kdy se neurodilo ničeho mimo něco pšenice. Sena bylo místy dostatek, místy málo, ale jaké počasí dosavade panuje, myslím, že každý s ním vyjde do jara, neb dobytek se zde dosud pase a vyhlíží dosti dobře, zvláště hovězí. Dříví k palivu též dosud jest, tak že žádný zimu nemusí trpět, jen pouze lenoch. Kdo z krajanů chtěl by se domoci domoviny, toť má k tomu dobrou příležitost. Zároveň by i zde v Boyd Co. dosti lacino vykoupil 160 akrů, totiž od $400 do $1500, dle výstavnosti a jakosti pozemku. Ovšem nechť nikdo nemyslí, že snad sucho bude stále; když bude jinde pršet jsem dosti jist, že bude pršet i zde. Aby se zde někdo spoléhal pouze na pěstování pšenice, to se ovšem mýlí, neb dokud není pšenice při ceně, nevyplácí se jí pěstovat, obzvláště za nynějších časů téměř nikde. Musíme tudíž pěstovati něco jiného a více dobytka. Okolí Spencer jest osada německá; jsou to vesměs staří farmeři z Adams county sem přesídleni a jsou zde spokojeni a myslí, že se dočkají dobré budoucnosti. V okolí Butte máme opět osadu Rusínů a ti též doufají, že bude lépe. Tak též i já doufám. Ona zpráva ve vašem listu byla trochu přehnaná a zvláště v "Svitu" Cedar-rapidském, kdež v tom referátu redaktor proléval slze krokodýlí, ještě měl do toho přimíchat Ježíška, tak jak se mu to přihodilo asi před 4 roky. Že jest málo zbrechováno, jest též holá lež, neb některý má celou čtvrt vzdělanou, ač pravda jest též, že některý je zde již 4 roky a má vzděláno jen 15 a 25 akrů, to jest však vinna jeho samého, až na toho, jenž neměl vlastního potahu a těch je málo. Letošního roku, ač bylo sucho, přec někteří zbrechovali až 60 akrů. Příštího jara má přijít k otevření reservace Yankton, ležící od Boyd Co. přes řeku Missouri v Jižní Dakotě. Pozemky tam jsou vesměs dobré a budou prodávány, jak doslýchám, asi za $3.50 akr, leč jednotlivec nebude moci zabrat více než 160 akrů a k tomu musí míti každý homesteadní právo. Možná, že cena akru bude levnější než $3 50, an není nic určitého sděleno. O krajině té mohl by některý krajan z Tyndall podati zprávu, neb Bon Homme county hraničí s onou reservací východně.

S úctou Osadník.

Boyd Co., Neb.—V Spencer bude otevřen třetí salon. Není viděti, že zde panuje taková bída, jak se líčí. Obyvatelů má Spencer 135. Zasýlejte proto příspěvky tam, kde je jich více třeba — lidu pracovitému, ne lenochům. .....

(ZASLÁNO.)

My níže podepsaný výbor z Morton precinktu, jenž jsme splnomocněni přijímati příspěvky pro zdejších 13 rodin českých, pro které i p. Václ. Hambek cestuje po státu Iowa, tímto stvrzujeme našimi vlastními podpisy že jsme obdrželi od p. Chas. Chesáka částku $7.15, zaslanou prostřednictvím Pokroku Západu, z Omahy, Neb.

Frank Prokesh,
Fr. Schainost,
Josef Pelc, } výbor.

Morton Precinkt, 3. led. 1895.

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ.

Catharine, Neb. Ctěná redakce: Odpusťte, že dovoluji se obraceti na vás a ctěné krajany s vroucí prosbou, zda mohli byste mně a rodině mé ve velké bídě mé vypomoci. Jak velkou bídu a nouzi jsme v uplynulém roce zažili, nemohu ani sbírka vypsati a pokusím se pouze skrátka to vypsati. Usadil jsem se zde na západě roku 1891 a sice vykoupil jsem domovinu 160 akrů za $600 bez jakékoliv stavby. Postavil jsem si dřevák a s celou chutí pustil jsem se do práce. Vše krásně mi rostlo, takže byla radost na to se podívat. Leč naše radost neměla dlouhého trvání. Před samou žní přišly kroupy a v několika minutách měli jsme po mnohoslibné úrodě. Nesklidili jsme ani zrnka. Vzdor tomu nevzdal jsem se však naděje a s obnovenou chutí pracoval jsem dále. V roce 1892 sklidil jsem sice 5000 bušlů pšenice a ze 150 bušlů korny, leč následkem panujících nízkých cen po zaplacení nejnutnějších potřeb opět na mnoho se nedostávalo. Ještě však nevzdal jsem se naděje. Bohužel, že byli jsme hrozně sklamáni. V roce 1893 nesklidili jsme nic a rok poslední byl ještě horší. Abych rodinu hladem zemříti nenechal, musel jsem vyprodati kde co bylo, až toho nebylo mnoho a koncem července odebral jsem se na východ, abych si tu nějakou práci nalezl. Odjel jsem do Crete a zanechal jsem manželku s 6 dítkami, zanechav jim na týden potravin a 25 ct. v hotovosti. Leč naděje moje, že práci obdržím, byla sklamána a proto odjel jsem do Brainard a odtud dále do Prague, kdo nepochodil jsem o nic lépe. Nemaje žádných peněz a věda dobře, že rodina již hladem trpěti musí, prodal jsem stříbrné hodinky za $5. Když o tom p. M. Kašpar se dozvěděl, přidal mi k tomu $2, takže jsem ženě $7 odeslati mohl. Však byl již také nejvyšší čas, neb žena s dětmi trpěla již druhý den hlad. Nemoha vzdor všemožné snaze žádné práce obdržeti, odešel jsem na Platte řeku kdež dělali právě sena, ale ani tu práci jsem neobdržel, neb měli dělníků více než dosti. A tak, úplně jsa na mysli skleslý, byl jsem nucen vrátit se domů, kde hladovící žena a šest dítek mne očekávalo.

Jelikož z provolání vašeho jsem poznal, že jsou ještě mezi námi lidé, kteří mají soucitu s útrpením a bídou svých spoluobčanů, odvažuji se obrátiti k nim se snažnou prosbou o pomoc. Za každý, byť i sebe menší dárek bude vám jsem hrdel žehnati. Jos. Široký.

Hope, Neb., 13. ledna. — Ctěná red. Pokr. Záp.: Jak již oznámeno v některých časopisech, panuje v okresu Hayes nevýslovná bída, pročež krajané obracíme se k vám s prosbou, že snad neodvrátíte mysl svou od trpících, neb každý sebe menší dárek bude s velkou vděčností přijat. Krajina zdejší byla dosti úrodnou, však následkem dvouleté neúrody uvedena jest na pokraj zoufalství. V úctě

J. A. Kalina,
Fr. Babka,
Václ. Glaser, } výbor.

Naše železniční stanice jest Culbertson, Hitchcock Co.

Yukon, Okla. Ctěná red.: Rok nový nám nastal, však otázka jest, bude-li lepší minulého. Bída a nářek se ozývá odevšud, však dle mé zkušenosti v západní Nebrasce řádí nejvíc. Každý, kdo jen trochu může, odjíždí, kdo ale nemá přátel by mu pomohli v novém místě, nic si nezlepší; více méně nedostatek všude. Zdá se mi, že mimo Boyd Co. se jaksi málo o ostatních zmiňujete, kdežto východní listy o tom více zpráv přinášejí. Tak na příklad jihozápadní roh Nebrasky, zvláště v okresu Hayes, kde značně Čechů bydlí, ohledně podpory nic nepřinášíte, ačkoli vím, že by výpomoci moc potřebovali. Snad vám o tom není nic známo? Aneb oni se vám o ničem nezmiňují? Doufám, že pro ně uděláte co bude možného. Od vlády Čechům jest těžko co dostat, obyčejně ten co to rozdává, dá přednost Američanu a Čech, třeba měl tu největší bídu, ostrouhá. Já tam bydlel od roku 1886 a 6. června 1894 byl jsem nucen onu krajinu opustit následkem stálých neúrod.

Až do roku 1890 dělalo se tak živobytí a krmení; rok 1890 je znám svým suchem. Jedenadevadesátý byl dobrý, ale většinou zas každý musel prodat, aby zaplatil dluhy z roku předešlého. Dvaadevadesátý byl chatrný, třiadevadesátý nic a čtyřiadevadesátý dostoupil horšího stupně, než devadesátý rok. Kdo co měl zaseto, ani nevzešlo a co vzešlo, horký vítr spálil, tráva žádná, neboť jest vše vyprahlé jako na cestě, každý hleděl kde jaké dobytče odprodat, ale za to opět nic nedostal, za telata platili po dolaru, některé ani nechtěli; krávy pěkné 7—10 dol.

Vím, že již někteří byli v bídě hned v roce 1893, což teprve nyní? Krmení žádné, dobytek který je, ve hlady a toulá se sem tam; není na něm než kost a kůže, živobytí žádné, o šatstvu ani nemluvě, nedostatek paliva a není zač koupit. Mnohý se řekne: proč tam jsou? Vím ale ze své zkušenosti, že tam každý přijel v té naději, že bude míti svůj domov, a kde jaký dolar, dal do hospodářství, a nyní beze všech prostředků má jít hledat šťastnější budoucnost! To je těžké. Mnohý nemá ani potah k čemu, ani šatstvo, o penězích ani nemluvě; práce žádná a jinde nedá nikdo ani skrovný byt zdarma.

Měl jsem na př. několik koní, a aby mi nescípli, odejel jsem, bych je někde prodal. Pustil jsem se do Oklahomy, ale tu jsou všude lacině; cesta po voze mi trvala 23 dní, však nic jsem si, aspoň nyní, nezlepšil. Jak bude později, nevím. Ostatní věci jsem nechal v Hayes Co., neb o prodeji ani řeči. V Hospodáři stojí, že vláda hodlá "vytrhnout" západní osadníky nějakým semenem kytkovým, ale radím, aby též posloužila pozemkem, kde více prší, aby je mohli vypěstovat a áž budou aspoň z polovice z bídy, třeba i tu řetkev pro vytrávení; nyní potřebují kořňák a chléb, třeba z té nejčernější mouky, kávu, třeba bez cukru, palivo a šatstvo, aby nezmrzli.

Nemohli byste něco učinit ve prospěch oněch osadníků u vlády, by dostali homesteadní práva zpátky, a aby se mohli na příklad tady v Indiánském území, kde více prší, pozemky zabrat, ať už by je museli vyplácet? Neb tam, co jsou, živi býti nemohou; zmiňte se, co o tom soudíte, byli by vám vděčni. *) Pozdrav na čtenáře v Hayes Co., Neb. a přeji, by se časy zlepšily. Š. H.

Poz. redakce: Zakročení v tom směru považujem pro letošek za úplně bezvýsledné. Kongres bude zasedati už jen 5 týdnů a má k vyřizování všechny rozpočty, takže žádná předloha, která by nyní podána byla, nemůže propracována a přijata býti, leda ke zvláštnímu přání a naléhání vlády. Však jest vůbec pochybno, že by prošla předloha taková, i kdyby k tomu bylo času. Učiníme však přes to ve Washingtonu pokus v tom smyslu.

Galt, Kanada. Ctěná redakce: Moje hospodyně jela na svátky na návštěvu do Michiganu. Tam jest hojně Čechů a nepochybně že jsou velmi pobožní, neboť mi poslala na ukázku a pro zábavu několik čísel různých katolických časopisů. Zasmál jsem se mnohému dost a dost. Jeden dopisovatel z Wis. stěžuje na tu demokratickou bídu, ale nechť prý je jak chce, přece jen demokratem zůstane, že prý se drží svobody. Patrně že jest tak slepě věřícím u víře, jako v politice. Takový člověk neví, co mluví; neví, že svoboda byla zde dávno dřív, než demokraté a byla právě tak dobře, když vládli republikáné. Či má teď za demokratické vlády více neb větší svobody, než bylo před 2 roky? Takový člověk dojista neví, že bylo v této zemi jednou otroctví a otrokáři že byli demokraté — tehdy i do dnešního dne a ti, kdož byli proti otroctví a docílili jeho zrušení, byli republikáné. Jiný dopisovatel, z Dakoty, také kovaný demokrat, chce vědět, co bude demokracie dělat, když nesplnila sliby a příští kongres bude republikánský. Ano, což by dělala! Bude lhát, jako lhala dříve a slibovat, co vše by udělala, kdyby měla moc; až lid zapomene na tu bídu, kterou pod její vládou musil snášet, dá jí opět vládu do rukou, aby sám sebe potrestal. Místo takové otázky měl by se raději takový dopisovatel ptát: "Co budeme my dělat?" a hnedle také odpovědět: "Dáme kopanec na vždy takové straně, která nás zklamala a není proto důvěry hodna." Pak by takový člověk jednal co uvědomělý občan. — V jiném z těch časopisů se zase dočítám, kterak v Chicagu vyšly na jevo švindle volební, kterak byly nalezeny balíčky volebních lístků otevřeny a lístky z nich ukradeny a to vše v zájmu chicagského mayora Hopkinse, ovšem demokrata. Je to vidět, že ta strana demokratická je stranou švindlerů. Co nemohu pochopit, je to, že zvláště katolíci se té strany tak drží a kněží své ovečky v tom udržují. Jeden z těch časopisů píše, že vůdcové demokratičtí nejsou bez chyby, ale strana že zaslouhuje přízeň všech řádně smýšlejících občanů. Aby vás kat spral? Proč pak? Snad za tu bídu na zemi uvalenou? Či za ty podvody volební, jež všude páchali a páchají? Či není hanbou řádných občanů náležeti ku straně podvodníků? Že pak kněží, kazatelé slova božího, mohou chváliti tu stranu, která jejich ovečky do bídy a nouze uvrhla. A jak zaslepení musí býti ti, kdož slepě věří! Hnedle to zde bude, jako v Čechách, jen: pracuj, věř a plať! A zde, ve svobodné zemi, se tomu lidé z dobré vůle poddávají a ještě v tom svobodu spatřují! Za starých dob byly tu přece lepší časy. Nebylo tu tolik kněží, a lid byl spokojen a svornější. Ale čím více kněží přibývá, tím větší roztržka je. S pozdravem Váš

Martin Lohr,
republikán.

Cleveland, O. Ctěná redakce Pokroku Západu! Žádám o uveřejnění následovních řádků, jež k zaslání Vám dodány mi byly.

Ct. redakce: S radostí sděluji vám, že obdržela jsem váš šicí stroj Pokrok Západu za doplatek $24.00 na milý mi váš list v úplném pořádku a jsem s ním velice spokojena. Přijměte dík za to, že ušetřili jste mi vy a váš pan jednatel asi $18, kterážto částka jest v těchto zlých časech v domácnosti velmi vítána, neboť se dá za ni pořídit velmi mnoho jiného. Nežli odhodlala jsem se objednati si váš šicí stroj, měla jsem doma na zkoušku jeden zdejší, padesátidolarový. Měla jsem jej asi týden a seznala jsem jej tudíž důkladně. Byl dobrý, ale porovnání s Pokrok Západu nevydrží, neboť jde ještě lehčeji, jinak je stroj ten též samé jakosti jako ten, co měla jsem doma na zkoušku, ale — asi o osmnáct dolarů levnější, a to činí velký rozdíl. S úctou

M. Holánová,
20 Henrieta ul.

Tyto řádky, které paní Holánová dala mi k uveřejnění, mluví samy za sebe, a bylo by věru k přání, by širší naše obecenstvo povšimnulo si toho, jak zkráceno jest při koupi šicích strojů. Šestnáct až osmnáct dolarů jest pro mnohou rodinu velmi značná částka a dělník musí na ni dříti skoro dva týdny.

Že snaživost vaše ve směru tom není náležitě uznána, jistě to jest vinou těch neodbytných a drzých jednatelů různých šicích strojů zdejších. Mlathubové ti běhají od domu k domu, nabádajíce ke koupi svých nejlepších (?) a nevyrovna-